

Kohti ekohyvinvointivaltiota.

Vaikuttavan jalanjälkilaskurin suunnittelu -haasteet ja mahdollistajat

Sanna Tiilikainen
2.9.2021

Sanna.tiilikainen@aalto.fi

Tutkimuksen toteutti ORSI-työryhmä:

Sanna Tiilikainen

Mikko Jalas

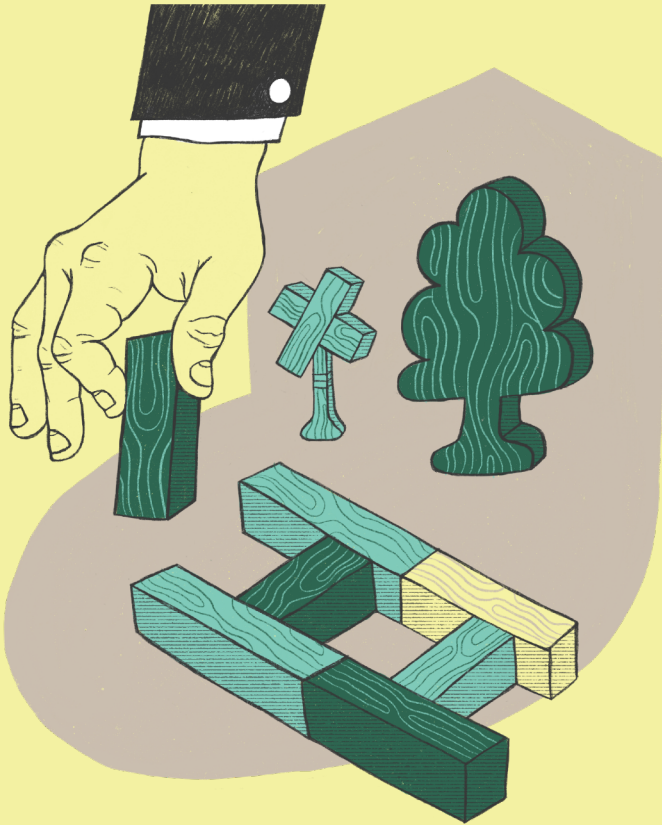
Michael Lettenmeier

Kiitämme Suomen Akatemiaa ORSI-hankkeen rahoittamisesta!
grant# 13327771

Johdanto: Mitä tutkimme

- Kuluttaja voi seurata Co2-päästöjään hiilijalanjälkilaskurien avulla ja saada niistä tukea päästöjen vähentämiseen
- Tuottavatko laskurit muutosta?
 - Mitkä ovat laskurisuunnittelun haasteet ja mahdollisuudet
 - Miltä laskurien tulevaisuus näyttää?

Käytännön toteutus: 24kpl haastatteluja

Suuret yritykset: 5kpl tavaroiden ja palvelujen

- Jälleenmyyjät
- Tuottajat

Pienet yritykset: 9kpl

- Laskennan, laskurien tuottajat
- Asiantuntijatiedon tuottajat
- Muu tuote/palvelu + laskuri

Voittoa tavoittelemattomat organisaatiot: 2kpl

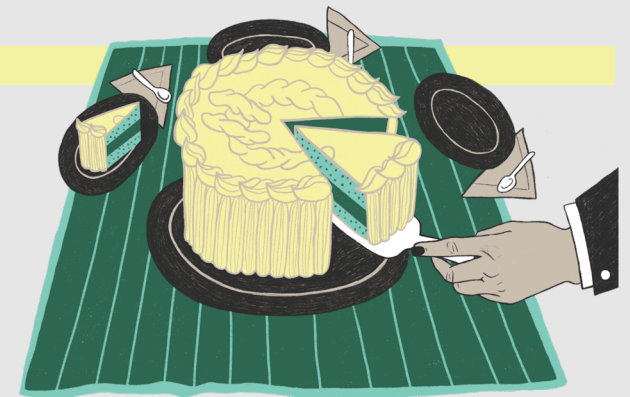
- Säätiöt
- Yhdistykset

Hallinnolliset toimijat: 6kpl

- Valtion laitokset
- Kunnat

Ei-kaupalliset asiantuntija-organisaatiot: 2kpl

- Riippumattomat, tietoa tuottavat tutkimuslaitokset

Näitä kysyimme:

Yrityksen /organisaation tavoitteet ja tausta, partnerit, kytkökset:

- Miten laskuri liittyy näihin

Laskurin toiminnallisuudet ja käyttäjät:

- Mitä laskuri tekee
- Keitä käyttäjät ovat
 - Miten he suhtautuvat Co2-muutokseen
 - Millaista palautetta he antavat

Laskurilla tavoiteltu muutos?

- Co2-vähennys
- Uudelleenohjaus
- Ymmärryksen lisäys
- Jokin muu

Teknologian rooli muutoksessa ja laskurien tulevaisuus:

- ?????????????????

Miten tuotatte seuraavia:

- Laskurin luotettavuus
 - Laskurin vaikuttavuus
- Millaisia tietotarpeita näihin liittyy?
Entä haasteita ja mahdollisuuksia?

Muutosvisiot:

- Mitä olisi "ekologisiin rajoihin mahtuva reilu kulutus"
- Kenen kuuluisi ohjata muutosta

Tulos:

**Laskurin tuottama muutos =
Vaikuttavuusdesignin onnistuminen
+ tietotarpeiden ja haasteiden hallinta**

Miten tuotatte seuraavia:

- Luotettavuus
- Vaikuttavuus

**Millaisia tietotarpeita näihin liittyy?
Entä haasteita ja mahdollisuuksia?**

Toisin sanoen: Muutoksen tuottaminen = Laskurin vaikuttavuuden tuottamista haasteita halliten & mahdollisuuksia hyödyntäen

Yrityksen /organisaation tavoitteet ja tausta, partnerit, kytkökset:

- Miten laskuri liittyy näihin

Laskurin toiminnallisuudet ja käyttäjät:

- Mitä laskuri tekee
- Keitä käyttäjät ovat
 - Miten he suhtautuvat Co2-muutokseen
 - Millaista palautetta he antavat

Laskurilla tavoiteltu muutos?

- Co2-vähennys
- Uudelleenohjaus
- Ymmärryksen lisäys
- Jokin muu

Teknologian rooli ja laskurin tulevaisuus:

- ?????????????????

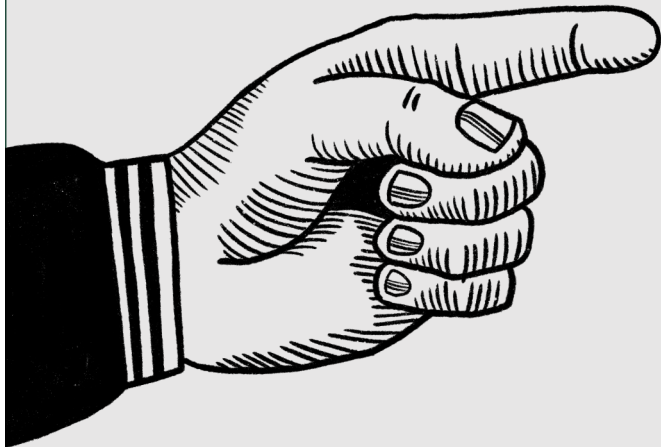
Miten tuotatte seuraavia:

- Luotettavuus
 - Vaikuttavuus
- Millaisia tietotarpeita näihin liittyy?
Entä haasteita ja mahdollisuuksia?

Muutosvisiot:

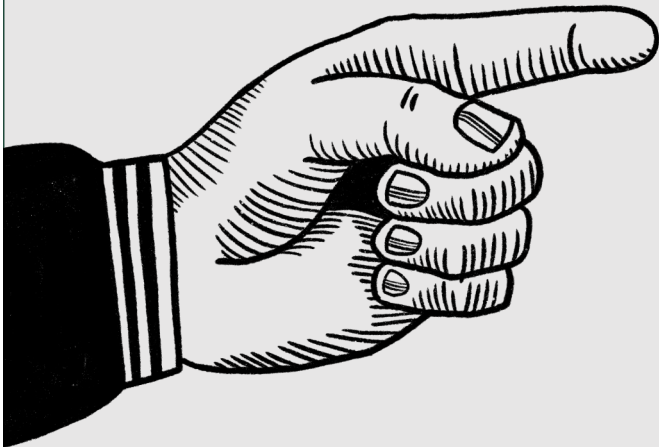
- Mitä olisi "ekologisiin rajoihin mahtuva reilu kulutus"
- Kenen kuuluisi ohjata muutosta

Mitä on laskurin "vaikuttavuus"

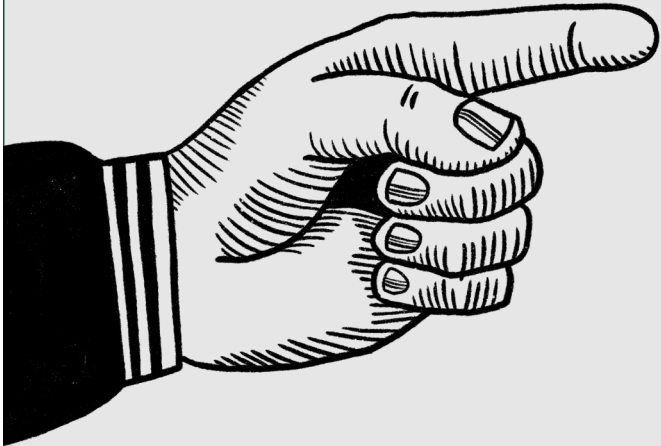
Ulottuvuudet	KPI:t
Ympäristötietoisuus	Kuluttajat aktivoituvat ympäristöasioissa Kuluttajien tietoisuus jalanjäljistä, riittävydestä, tuotteiden elinkaaresta, kompensatiosta jne lisääntyy Kuluttaja voi vertailla jalanjälkiään
Tietoisuus organisaatiosta	Kuluttajan tietoisuus yrityksen ympäristötavoitteista lisääntyy Yrityksen imago kohenee Yritys saa dataa, jolla voidaan palvella kuluttajia paremmin
Ympäristö-käyttäytymisen muutos	Kuluttajat pienentävät jalanjälkiään, esim: • 30% tekee suuria muutoksia, 50% useita pieniä muutoksia, 50% vähennys 10v aikana, jalanjälki mahtuu yrityksen rajoihin, jalanjälki on pienempi kuin suomalaisen keskimäärin jne Kuluttajat muuttavat kulutustaan, esim: • Ostaminen vähenee, ostetaan vain tarpeeseen • Käytettyjen tavaroiden tai ympäristöystävällisten tuotteiden myynti kasvaa Kuluttajien osallistuminen lisääntyy, esim: • +10% lisäys ympäristöön liittyvässä toiminnassa (osallistuminen julkiseen keskusteluun, vapaaehtoistyöhön jne)
Käyttäytymisen muutos suhteessa organisaatioon	Laskurin käyttö lisääntyy Kuluttajat ostavat enemmän yrityksen tuotteita ja palveluita Kuluttajat sitoutuvat organisaatioon (tuotteet, tavoitteet) Organisaation saama palaute paranee Organisaation laskentamallista tulee alan standardi

Missä määrin vaikuttavuus toteutuu nyt

Ulottuvuudet	Näyttö muutoksesta
Ympäristötietoisuus	Hyvä
Tietoisuus organisaatiosta	Hyvä
Ympäristö- käyttäytymisen muutos	Kuluttajat pienentävät jalanjälkiään: • Vähäinen, tilapäinen Kuluttajat muuttavat kulutustaan: • Kohtalainen Kuluttajien osallistuminen lisääntyy: • Hyvä
Käyttäytymisen muutos suhteessa organisaatioon	Hyvä

Vaikuttavuuden toteutumisen haasteet ja mahdollisuudet:

Tiedolliset tekijät:

- Vaikuttavuuden käsite
- Tieto standardeista ja ratkaisuksista jne
- Käyttäjätieto, käyttäytymisen muutosteoria
- Partnereiden ja verkostojen tieto

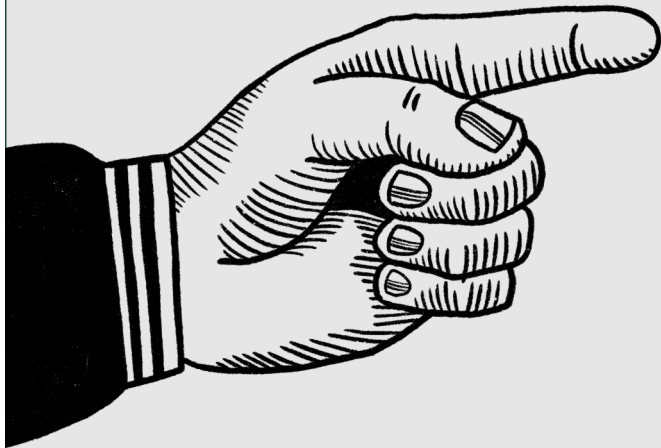
Tuotantosuhteisiin liittyvät tekijät:

- Organisaation toimiala ja siihen liittyvä lainsäädäntö
- Organisaation suhde muutokseen
- Resurssit
- Ajan henki
- SoMe ja media
- Käyttäjät: demografiat, segmentit

Tekninen infrastruktuuri:

- Data ja laskentamallit
- Tietojärjestelmien ominaisuudet

Ne kaikkein tärkeimmät tekijät:

Tiedolliset tekijät:

-Vaikuttavuuden käsite

- Tieto standardeista ja ratkaisuista jne
- Käyttäjätieto, käyttäytymisen muutosteoriat
- Partnereiden ja verkostojen tieto

Tuotantosuhteisiin liittyvät tekijät:

-Organisaation toimiala ja siihen liittyä

-lainsäädäntö

-Organisaation suhde muutokseen

-Resurssit

- Ajan henki
- SoMe ja media
- Käyttäjät: demografiat, segmentit

Tekninen infrastruktuuri:

-Data ja laskentamallit

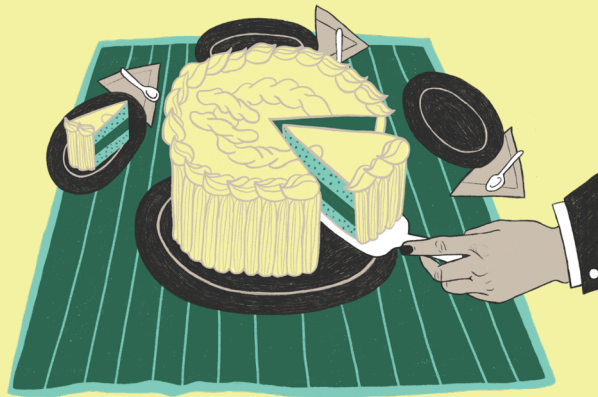
-Tietojärjestelmien ominaisuudet

Laskurien tulevaisuus? Kuka tekee muutoksen?

**Laskurit ja laskenta automaatisoituvat ja vakiintuvat osaksi elämää
Todellinen muutos on mahdollinen vain kaikkien tahojen yhteistyöllä**

Laskurien vaikuttavuus ja muutos tuotetaan yhdessä

Kiitos!
Kysymyksiä?
Kommentteja?

Aiheesta lisää
pienryhmässä 1
-Tervetuloa!

Lisätiedot:
Sanna.tiilikainen@aalto.fi

Kiitos kiinnostuksesta!
Kysymyksiä?
Kommentteja?

*Lisätiedot:
Sanna.tiilikainen@aalto.fi*

